

Ügyiratszám: 40. 373/2019.

/2019. () határozat melléklete

Helyi önkormányzati hivatal	
2019 MÁRC 22.	
40.373-1/2019	
Állásfoglalás	Helyes
	dr. J. Z.

HIDEGSÉG KÖZSÉG ÖNKORMÁNYZATA
ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS
2018. ÉV

SOPRON ÉS TÉRSÉGE ÖNKORMÁNYZATI TÁRSULÁS

TARTALOMJEGYZÉK

- I. Bevezetés**
- II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása**
 - 1. Belső ellenőrzési feladat volumene**
 - 2. 2018. évi ellenőrzési lista**
 - 3. A tervfeladatok teljesítésének értékelése**
 - 4. A bizonyosságot adó tevékenység keretében végzett ellenőrzések fontosabb megállapításai**
- III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján, javítására tett fontosabb javaslatok**
- IV. Az intézkedési tervek megvalósítása**
- V. Éves értékelés a belső ellenőrzés tárgyi és személyi feltételeiről**
- VI. A belső ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok**

I. BEVEZETÉS

Az „Éves Ellenőrzési Jelentésünket” a Pénzügyminisztérium által kidolgozott módszertan szerint állítottuk össze.

II. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

1. A belső ellenőrzési feladat volumene 2018. év végén: 90 jogi személy, melyből 39 költségvetési szerv és 13 gazdasági társaság.

- 24 települési önkormányzat (ebből: 1 megyei jogú város, 2 város, 1 nagyközség, 20 község)
- 2 önkormányzati társulás,
- 12 nemzetiségi önkormányzat (ebből: 4 Sopronban),
- 11 hivatal (ebből: 5 polgármesteri hivatal és 6 közös önkormányzati hivatal),
- 22 önkormányzat által alapított költségvetési intézmény (ebből: 8 Sopronban),
- 1 önkormányzati társulás által alapított költségvetési intézmény,
- 5 nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési intézmény (ebből: 1 Sopronban),
- 13 önkormányzatok többségi tulajdonában álló gazdasági társaság (ebből: 9 Sopronban)

2. A 2018. évi ellenőrzési lista

Szabályszerűségi ellenőrzés:

1. Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás bizonylati rendjének és a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok működésének a minősítése.
2. 23 önkormányzat „Gazdasági Programja” jogszabályi előírásoknak való megfelelőségének a vizsgálata.
3. Sopron és Környéke Szociális - Gyermekjóléti Intézményfenntartó Társulás bizonylati rendjének és a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok működésének a minősítése.
4. Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala karbantartási tevékenysége kontrolljának, tervezési rendjének, végrehajtásának gyakorlata.

Rendszerellenőrzés:

1. Soproni Szociális Intézmény
2. Bánfalvi Óvoda – Kindergarten Wandorf
3. Hermann Alice Óvoda
4. Trefort Téri Óvoda
5. Nakovich Mihály Általános Iskola és Óvoda
6. Fertődi Tündérvilla Óvoda és Bölcsőde
7. Bezerédj Amália Óvoda és Bölcsőde
8. Harkai Kerekerdő Óvoda
9. Margaréta Óvoda
10. Hegykői Tündérrózsa Óvoda
11. Simonyi Károly Óvoda

12. Iváni Napköziotthonos Óvoda
13. Újkéri Mocorgó Óvoda
14. Lövői Napsugár Óvoda és Bölcsőde
15. Nagycenki Aranypatak Óvoda
16. Peresztegi Napköziotthonos Óvoda
17. Fertőrákosi Óvoda Kindergarten Kroisbach

3. A tervfeladatok teljesítésének értékelése

Össességében 2018. évben a belső ellenőrzési feladat ellátására társult 24 önkormányzatnál és 2 önkormányzati társulásnál tartottunk belső ellenőrzést. Ez 30 vizsgálatot jelentett, melyre 445 revizori napot fordítottunk.

Valamennyi betervezett önkormányzat és önkormányzati társulás vizsgálatát elvégeztük.

Megjegyzés: Sopron MJ Város Önkormányzatánál 2018. évre tervezett - külső szakértői kapacitást igénylő - informatikai rendszer-ellenőrzést a Hivatal vezetése maradvány - kockázatként kezelte, így ezt a vizsgálatot a 2019. évi ellenőrzési tervben újból szerepeltettük. „Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala karbantartási tevékenysége kontrolljának, tervezési rendjének, végrehajtásának gyakorlata” című szabályszerűségi ellenőrzés 2018. évre áthúzódó vizsgálat volt, ezért erről itt adunk tájékoztatást.

Áthúzódó, folyamatban levő, le nem zárt vizsgálataink a következők: Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény a közérdekű adatok kötelező közzétételére vonatkozó előírásai betartásának vizsgálata a PRO KULTÚRA Sopron Nonprofit Kft. , Soproni Városfejlesztési Kft. , Sopron Holding vagyongazdálkodó Zrt. , FORENO Foglalkoztatási és Rehabilitációs Nonprofit Kft. , STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft. , Soproni Kommunikációs Központ Kft. esetében, Ágfalvi Napsugár Óvoda rendszerellenőrzése. Az éves ellenőrzési jelentés ezekről adatot nem tartalmaz.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

A „Belső Ellenőrzési Kézikönyv” előírásai szerint a belső ellenőr köteles **összesített értékelést** és véleményt megfogalmazni az általa ellenőrzött területről. Az értékelés 2018. évben az alábbiak szerint alakult:

- **megfelelő: 10**
- **korlátozottan megfelelő: 7**
- **gyenge: 6**
- **kritikus: 7**
- **elégtelen: nem volt**

Az **összesített értékelést** összesen **89 megállapítás** támasztja alá. Megállapításainkat rangsoroltuk, aszerint, hogy milyen hatással vannak az ellenőrzött tevékenységre, beleértve a belső irányítási és ellenőrzési rendszer hatékonyságára és eredményességére vonatkozó befolyásukat:

- **kiemelt jelentőségű megállapítás: 43**
- **átlagos jelentőségű megállapítás: 35**
- **csekély jelentőségű megállapítás: 11**

Az elvégzett vizsgálatainkra az ellenőrzött szervezetek részéről észrevétel nem érkezett.

4. A bizonyosságot adó tevékenység keretében végzett ellenőrzések fontosabb megállapításai

Az alábbiakban röviden összegezzük az egyes ellenőrzési jelentéseink főbb megállapításait. Értelemszerűen az „Éves ellenőrzési jelentésünk” ezen fejezete csak az adott önkormányzatra, önkormányzati társulásra vonatkozó vizsgálat megállapításait tartalmazza. Külön éves ellenőrzési jelentés készült minden önkormányzatra, és minden önkormányzati társulásra vonatkozóan is.

Általánosítható megállapítás miatt kiemeljük, hogy 23 önkormányzatnál vizsgáltuk az önkormányzatok „Gazdasági Programja” jogszabályi előírásoknak való megfelelését, melynek összesített értékelése - ellenőrzésszervezési okból 10 jelentés készült - az alábbi:

- megfelelő: 9
- korlátozottan megfelelő: 1
- gyenge: -
- kritikus: -
- elégtelen: -

A gazdasági program helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják. A gazdasági programot a képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia.

Minden önkormányzat rendelkezett elfogadott „Gazdasági Programmal”, azonban azt két önkormányzat az előírt határidőn túl fogadta el. Egy önkormányzat kivételével az elfogadott „Gazdasági Programok” a jogszabályi előírások szerint meghatározták mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják, egy önkormányzat ezt csak főbb vonalaiban határozta meg. Itt nem kerültek rögzítésre a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 116. § (4) bekezdésében előírtak: az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzelések.

A megállapításainkhoz kapcsolódó javaslataink a következők voltak:

Valamennyi önkormányzat részére megfogalmazott általános javaslatunk volt:

Az Állami Számvevőszék 2014. évi szakmai tevékenységéről szóló beszámoló kapcsán, a „jó kormányzás” támogatása érdekében, ajánlasként került megfogalmazásra az Országgyűlés részére az önkormányzatok gazdasági programjához kötődően a következők, melyekkel a belső ellenőrzés azonosul:

- Határozzák meg a gazdasági program részletes tartalmi követelményeit.
- Határozzák meg a gazdasági program végrehajthatóságának évenkénti értékelését és felülvizsgálatát.
- Határozzák meg a mindenkori éves költségvetési terv céljaival való egyeztetési kötelezettségét.

Egy önkormányzat esetében megfogalmazott **konkrét javaslatunk** volt:

A gazdasági program, fejlesztési terv - a megyei területfejlesztési elképzelésekkel összhangban - a jövőben tartalmazza, különösen az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó fejlesztési elképzeléseket.

4. Hidegség Község Önkormányzatánál tartott belső ellenőrzések:

4. 1. Hidegség Község Önkormányzata „Gazdasági Programja” jogszabályi előírásoknak való megfelelésének a szabályszerűségi ellenőrzéséről

A **gazdasági program** helyi szinten meghatározza mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek a helyi önkormányzat költségvetési lehetőségeivel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti és gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével a helyi önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.

A gazdasági programot a képviselő-testületnek az alakuló ülését követő hat hónapon belül kell elfogadnia.

A belső ellenőrzés az „Ellenőrzési Programnak” megfelelően értékelte az önkormányzat képviselőtestülete által elfogadott „Gazdasági Programot”.

A vizsgálat főbb megállapítása a következő volt:

A község „**Gazdasági Programját**” az Möt. 116.§ alapján az alakuló ülését követő hat hónapon belül fogadta el, Hegykő 15/2015. (II. 12.) Kt., Fertőhomok 13/2015. (II. 3.) Kt., Hidegség 14/2015. (III. 10.) Kt. határozatával.

Az elfogadott „Gazdasági Program” 2015 – 2019. közötti időszakra vonatkozik.

Az elfogadott „Gazdasági Program” **a jogszabályi előírások szerint meghatározta mindazokat a célkitűzéseket és feladatokat, amelyek az önkormányzat által nyújtandó feladatok biztosítását, színvonalának javítását szolgálják.**

Összességében a vizsgált témában olyan belső ellenőrzési megállapításra, melynek kockázati hatása van nem került sor.

Az ellenőrzés nyomán kialakult véleményünk a vizsgált területről, illetve folyamatról összességében: **megfelelő** volt.

III. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN, JAVÍTÁSÁRA TETT FONTOSABB JAVASLATOK

Hidegség Község Önkormányzata:

A **kontrollkörnyezet** kialakítását az „Ellenőrzési Nyomvonalak” kiépítettsége vonatkozásában minősítettük. Megállapítottuk, hogy nem kerültek maradéktalanul rögzítésre a fő- és részfolyamatok, az egyes munkafolyamatok lépései, az ahhoz kötődő input és output adatok, dokumentumok, továbbá a végrehajtók, ellenőrzést végzők, jóváhagyók munkakörei, a vonatkozó kontroll leírásai és a határidők.

Az **integrált kockázatkezelés** területén a korábbi belső ellenőrzés által minősített „Kockázatkezelési Szabályzat” részben módosításra került, az időközi jogszabályváltozásokból adódó - integrált kockázatkezelési rendszer - módosítások azonban nem kerültek átvezetésre. A Közös Hivatalban a kockázatok felmérése, elemzése, kezelése a vizsgált időszakban nem történt meg, mely ismétlődő korábban már feltárt kockázatot jelent.

A **kontrolltevékenységek** megfelelőségét a pénzgazdálkodási jogkörök szabályozása vonatkozásában minősítettük. A hatályos kontroll maradéktalanul továbbra sem felel meg az Ávr. hatályos rendelkezéseinek. A gazdasági eseményekhez kapcsolódó pénzgazdálkodási jogköröket a csatolt utalványrendeleten hiánytalanul, az arra felhatalmazott személyek gyakorolták. Az elszámolások alapbizonylattal alátámasztottak voltak.

Az **információs és kommunikációs** rendszer terén a belső és külső kapcsolattartásra vonatkozó szabályozással rendelkeztek. A belső kapcsolattartás továbbra sem dokumentált. A honlapon az „Általános közzétételi lista” adattartalma naprakész.

A **monitoring** rendszer területén a belső ellenőrzés által korábban megállapított kockázatok részben továbbra is fennállnak. Az akkor meghatározott feladatok, a monitoring rendszer szabályozása csak részben, a stratégia kialakítása nem történt meg. A szervezeti teljesítmény és a belső kontrollrendszer monitoring folyamatainak rendszerszintű gyakorlati kiépítése és működtetése elmaradt.

IV. AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA

A Belső ellenőrzés minden jelentését javaslatokkal és ajánlásokkal zárta, megjelölve a feladatot, felelőst és a határidőt. 2018. évben **összesen 150 javaslatot** tettünk. Főbb javaslatainkat az „Éves ellenőrzési jelentésünk” egyes összegző vizsgálati megállapításai után rögzítettük.

A belső ellenőrzés „Ellenőrzési Jelentései” a hiányosságok feltárása mellett, azok kijavítására irányuló javaslatokat - feladat, felelős, határidő megjelölésével - is tartalmaztak. Ezzel az ellenőrzés jelentősen segítette az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek vezetőit intézkedési terv készítési feladataik ellátásában.

V. ÉVES ÉRTÉKELÉS A BELSŐ ELLENŐRZÉS TÁRGYI ÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEIRŐL

A Belső ellenőrzés jogszabály által előírt **erőforrás meghatározását** az elfogadott „**Stratégiai Ellenőrzési Terv**” tartalmazza. A Belső ellenőrzésnél **3 fő státusz** állt rendelkezésre a belső ellenőri feladatok ellátására.

Valamennyi belső ellenőr rendelkezik szakirányú felsőfokú állami iskolai képesítéssel és szakirányú középfokú képesítéssel is.

A **belső ellenőrök regisztráltak** a költségvetési szerveknél belső ellenőrzési tevékenységet végzők **pénzügyminisztériumi nyilvántartásában**.

A belső ellenőröket több évtizedes szakmai tapasztalat jellemzi.

A Belső ellenőrzés az „**Éves Képzési Tervében**” foglaltakat az alábbiak szerint hajtotta végre:

- havonta megtartottuk a jogszabály ismertetéseket,
- az ún. „Költségvetési Levelek” szakfolyóirat fontosabb kérdéseit szintén havonta átbeszéltük,
- rendszeresen tanulmányoztuk a Pénzügyminisztérium, valamint az Állami Számvevőszék honlapját,
- figyelemmel kísértük a társulásban végzett belső ellenőrzés sajátosságait, az ASP rendszerrel kapcsolatos új követelményeket.

A következő **belső oktatást** tartottuk meg:

- a szervezeti integritást sértő események kezelésének eljárási szabályai,
- az ASP-rendszer bevezetésének tapasztalatai az önkormányzatoknál.

Teljesítettük a **közszolgálati tisztviselők** adott évre kötelező továbbképzési követelményeit. Eleget tettünk az **Államháztartási Belső Pénzügyi Ellenőrzés II.** belső ellenőrök részére előírt, kétévenként kötelező, továbbképzési és vizsgakötelezettségnek.

A fenti adatokból is jól látható, hogy a Belső ellenőrzés költségtakarékos módon hajtotta végre képzési tervét.

A Belső ellenőrzés tárgyi feltételei, mind az irodai elhelyezést, mind a számítástechnikai eszközellátottságot tekintve jók.

VI. A BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

2018. évben **nem volt olyan „Ellenőrzési Jelentésünk”, melyre az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek vezetői, és akikkel az ellenőrzés anyagát megismertették, észrevételt fogalmaztak volna meg.**

A belső ellenőrzési tevékenység fejlesztése garanciális elemének tartjuk, hogy a **belső ellenőrzési vezető tagja a Pénzügyminisztériumban működő Belső Ellenőrök Magyarországi Fórumának**. Ez azt jelenti, hogy első kézből kap értesítést, illetve kéri ki a véleményét a jogszabály-módosításokról, kifejtheti véleményét az egyes módszertani segédletekről, ismertetheti a legjobb gyakorlatokat, meghívást kap személyes találkozókra.

Ugyan csak tagja a belső ellenőrzési vezető a belső kontrollrendszerre vonatkozó szabályok alkalmazását elősegítő, a Pénzügyminisztérium által életre hívott **Államháztartási Belső Kontroll Fórumnak** is. A KONFORM célja egyrészt, hogy az államháztartási belső kontrollok témájú útmutatókat elektronikus úton véleményezzék, másrészt, hogy az ellenőrzési hatókörükbe tartozó költségvetési szervek belső kontrollrendszerét a jogszabályoknak, módszertanoknak megfelelően „konformizálják”, testre szabják.

Az ellenőrző szervek közötti együttműködés jegyében az **Állami Számvevőszék Elnöke** - az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (2) bekezdésében foglaltak szerint - **a belső ellenőrzési vezetőt minden esetben értesítette**, ha a hatáskörébe tartozó szerv intézkedési terve hiányos, vagy más okból nem volt elfogadható.

Sopron, 2019. március 20.

Patzner László
okl. közigazda
belső ellenőrzési vezető
PM r. sz.: 511. 32. 09

